

Tantárgy neve: Kulturális entomológia	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása:	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 100% elmélet, ../.. (kredit%)	
A tanóra típusa és óraszám: 1 óra előadás adott félévben Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: például esetismertetések, tematikus prezentációk, üzemlátogatás, demonstrációs laboratóriumi gyakorlatok, terepi bemutatók, stb.	
A számonkérés módja: koll. /gyak. gyakorlati jegy. Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: önálló projektfeladatok, számítási feladatok, tervezési feladatok, laboratóriumi gyakorlat előtti kis ZH, stb.	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1. félév	
Előtanulmányi feltételek: <i>mg. állattan, mg. növénytan, mg. kémia</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása 3-4 mondatban, valamint 14 (végzős MSc esetén 9) hetes bontásban az előadások	
A tárgy az értelmiségi szerepkör megerősítését szolgálja az agrárképzésben. Az ízeltlábúakkal és rovarokkal kapcsolatos történeti, művészeti és etimológiai összefüggések szélesítik a hallgatók látókörét. Milyen szerepet játszottak ezek a rovarok az emberiség kialakulásának folyamatában, hogyan befolyásolták az emberek életét a valóság és a mítoszok szintjén? A rovarok alkotják a legnagyobb fajsámú rendszertani csoportot a Földön. Szerepük a legtöbb esetben nem negatív. A kártevő rovarok megjelenése az ember alkotta környezeti torzulás és stressz következménye. Az ökológiai folyamatok ismeretében az ember kihasználhatná és a fenntarthatóság javára fordíthatná a bennük rejlő lehetőségeket. Előadások: 1. Ízeltlábúak és rovarok szerepe a történelemben. 2. Mítoszok: a rovarok a világ teremtésében. 3. Ízeltlábúak és rovarok a zenében: klasszikus zene. 4. Ízeltlábúak és rovarok a zenében: modern (beat) zene. 5. Hangadó rovarok. Élettani, ökológiai funkció. 6. Ízeltlábúak és rovarok az irodalomban. 7. A rovarok elnevezése és a mítoszok. A Harmonia axyridis kapcsolata az Isteni színjátékkal. 8. Ízeltlábúak és rovarok a képzőművészetben. 9. Ízeltlábúak és rovarok a gyógyászatban: A rovarok és a járványok, a pestis és a tífusz. 10. Ízeltlábúak és rovarok a gyógyászatban: A rovarok és a lelki betegségek valamint az ehhez kapcsolható képzetek. 11. A rovarok szerepe a mezőgazdaságban: a selyemhernyó. 12. A rovarok szerepe a mezőgazdaságban: a rovarok, mint emberi táplálékok. A rovartáplálék szerepe az ősember étrendjében. 13. A rovarok szerepe a mezőgazdaságban: a rovarok, mint állati takarmányok. 14. A rovarok szerepe a bűnüldözésben.	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása 3-4	

mondatban, valamint 14 (végzős MSc esetén 9) hetes bontásban a gyakorlatok
Nincsenek gyakorlatok.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
Hogue, J.N. (2003): Cultural entomology. In: Resh, V.H. and Cardé, R.T. (eds.) Encyclopedia of insects. Academic Press, San Diego, 273-281. ISBN: 9780123741448 Pearson, G.A. (1996): Insect tattoos on humans: A „demographic” study. Am. Entomol. 42: 99-105. Capinera, J.L (2008): Encyclopedia of Entomology. Springer, pp. 4346. ISBN 978-1-4020-6360-2, https://books.google.hu/books?id=i9ITMiiohVQC&printsec=frontcover&hl=hu&source=gbs_ge_suummary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false Bozsik A. (2013): Szemantikai és etimológiai nehézségek a Harmonia axyridis (Pallas, 1773) katicabogár magyar elnevezésében. Növényvédelem, 49 (6): 261-265.
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
<i>Javasolt a ténylegesen vállalható, tematika alapján elvileg garantálható deskriptorok megjelölése.</i> a) tudása természetudomány (állattan, élettan, ökológia), rendszerelmélet, fenntartható termelés, környezetvédelem, természetvédelem, általános műveltség b) képességei tájékozódás, véleményalkotás, döntési képesség, analízis, szintézis, kifejezőkészség, helyesírás, fogalmazás és kifejező készség, magyar, latin, angol szaknyelvi készség, szemantika, etimológia c) attitűdje felelősségérzet, nyitottság, esztétika, környezeti, egészségügyi etika, becsület, kritikai képesség d) autonómiája és felelőssége önállóság, együttműködés, társadalmi horizont
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Bozsik András, egyetemi docens, dr. habil., kandidátus
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):
Évközi ellenőrzés módja (pl. 1 db évközi zárthelyi dolgozat):
Számonkérés módszereinek részletei (pl. szóbeli, írásbeli, szóbeli és írásbeli, gyakorlati jegy, megajánlott jegy, stb.): gyakorlati jegy. Az utolsó órán írásbeli zárthelyi dolgozat alapján történik a számonkérés. Az írásbeli számonkérés során minden alkalommal 8 kérdésre kell válaszolni. A kérdések minden félévben változnak. Ha valaki nem tudott jelen lenni ZH íráskor, a pótláskor már nem a korábbi kérdéseket kapja.
Az aláírás megszerzésének feltételei (pl. jegyzőkönyv, tanulmány, tervezési feladat dokumentációja, stb.):

Részvétel az előadásokon.

Vizsgakérdések, tételsor:

A megbízható számonkérés érdekében az írásbeli számonkérés során minden alkalommal 8 kérdésre kell válaszolni. A kérdések minden számonkéréskor változnak. A kérdések felölelik a leírásban korábban bemutatott témaköröket, fogalmakat, jelenségeket és fajokat.

1. Nevezzen meg két rovarfajt, amelynek szerepe volt az európai történelem alakulásában!
2. Mi a helyes magyar neve a *Harmonia axyridis*-nek, és miért?
3. Milyen a rovarok szerepelnek a magyar népmesékben?
4. Milyen rovarokat lehet felhasználni az emberi táplálkozásban? Milyen szerepük lehet a jövőben?
5. Milyen rovarokat lehet felhasználni a takarmányozásban? Előnyök, hátrányok, gazdasági jelentőség?
6. Ismertesse a rovarok kapcsolódása a vallásokhoz!
7. Értékelje a rovarok szerepét az emberi betegségeket illetően!
8. Röviden körvonalazza a rovarok jelenlétét, jelentőségét a zenében és a képzőművészetben!